

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Egészévre 6 korona
Félévre 3 korona
Negyedévre 1 korona 50 fillér
Egyes szám ára 14 fillér.

Felelős szerkesztő:

B U D A Y B A R N A

az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Obrenovics Milán, a szerbek volt királya.

Mikor bécsi szegényes lakásán Szerbia egykori királya és a szerb királyság megalapítója kilehelte lelkét, gróf Zichy Jenő azt táviratozta Budapestre, hogy »Egy igaz barátjával kevesebb van nemzetünknek!« Ez igaz valóság, mert a számkivetésben, hazájától elhagyott Milán király őszinte barátja volt Magyarországnak, nemcsak a rokoni köteleknél fogva, mely őt néhány magyar főuri családdhoz fűzte, de a szomszédság révén is. Milán király oroszellenes törekvései s monarchiánkkal való békés, barátságos viszonya ápolásában volt valami tiszteletreméltó és egyuttal éleseszü államférfiura valló közös vonás.

A koronátlan király halála jelentékeny politikai esemény, melynek részletezésébe mi nem bocsátkozhatunk, azonban a Szerbiában beálló fordulat következményei érintik monarchiánkat s elsősorban Magyarországot, amelynek a legközvetlenebb szomszédsága

és összeköttetése Szerbiával kötelességet alapít arra, hogy ha későn is, többet lássunk a halottban, mint amennyit hajlandók voltunk látni az élőben. Milán király halálával nagy változások küszöbére állott a kicsi Szerbia és nekünk magyaroknak folytonos és éber figyelemmel kell

kísérni a közel jövőben ott bevárható eseményeket és fordulatokat.

Obrenovics Milán, a volt szerb király életrajzát már közöltük a mult számunkban, amire most még kiterjeszkedünk, az kiegészíti az ő élete és jelleméről mondatokat.

OBRENOVICS MILÁN.

A történelem, mely az eseményektől, pártszenvedélytől, rokon és ellenszenvtől távol állva itéli meg az embereket és cselekedeteiket, alig fog Milán királyról oly szigorúan ítélkezni, mint a világ most itél fölötté a koporsója fölött. Szerbia politikai állapotai gátolták meg abban, hogy államférfiui tehetségét úgy értékesíthesse hazája javára, mint ő akarta. Megszerezte ennek daczára országa függetlenségét, megnagyobbította az ország területét, iparkodott az európai művelődést meghonosítani az elmaradt Szerbiában.

Később mint a szerb hadsereg fővezére visszaállította a meglazult fegyelmet. Veszett csatái, feldult családi viszonyai daczára szerette őt a szerb nép, mely könnyezve gondol a késő időkben is első királyára, kinek tetemei az ő végakarata folytán nem hazája földjében nyugosznak.

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk mint a minőket

Mauthner Ödön

27 év óta
csász. és kir. udvari szállító
magkereskedésében kaphatók.

Népoktatás.

Évenként egyszer a magyar iskolák ügyéről is szó szokott esni, akkor, amikor a vallás- és közoktatásügyi miniszter költségvetését tárgyalják. Megismétlődik ilyenkor évről-évre a panasz, hogy népoktatásunk még mindig nem elég magyar. Ez az első panasz az országnak sok vidékén igazolt.

Nemzetiségi vidékeinken a nép fiának magyar szellemben való oktatása az első állami feladat, mert aki gyermekkorától kezdve megtanul magyarul gondolkozni és érezni, az aztán mindég jó magyar marad, nyelvéhez hűtlenné nem válik, abból nem lesz sem tót, sem szerb, sem oláh. Kerüljön össze három-négy idegenajku nemzetiség, bizonyosan az fog győzni a többi fölött, amelyiknek több jó néptanítója van.

Érzi ezt az igazságot a kormány is s kivált vegyesajku vidékeken szorgalmasan szaporítja a népiskolákat. A magyar tanításügy tagadhatlanul szépen halad. Csak az a baj, hogy néptanítóinkat nem tudjuk még eléggé megfizetni. Földhöz ragadt, szegény emberek legnagyobbbrészt. Az államnak ezek a rosszul fizetett szolgálói nem elég függetlenek ahhoz, hogy Isten háta mögött fekvő, vad vidékeken, megküzdjenek a magyar mivelődés terjesztésének nehézségeivel. És küzdve az élet örökös bajával, nem is szentelhetnek elegendő figyelmet igazi hivatásuknak. Azért első feladat az, hogy az állam igyekezzék a néptanítókat a létküzdelem nyomasztó terheitől felmenteni. Tisztességesen ki kell egészítenie a felekezeti tanítók fizetését is úgy, hogy azok fát vágni ne legyenek kénytelenek s ne fohászkodjanak szükségből a község jobbmodu embereinek adományára után, akiknek azután teljesen alárendelik magukat és feladatukat. Hogy tartson egyforma igazságot és tekintélyt a gyermek fölött az, aki egyik vagy másik apjának jótéteményét élvezzi és hogyan bizzék a nép abban a tanítóban, aki előtt többet számít egy gazdag csemete, mint husz más szegény pórfiu! Olyan fizetéssel kell ellátni a tanítókat, hogy azok kegyre ne szoruljanak.

Ha ezt megadják, akkor megszűnik az a panasz is, hogy a népiskolában csak tanítják, de nem nevelik a gyermekeket. Attól, amit *hall* a gyermek: tanul; attól, amit *lát*: nevelődik. Ha rosszat lát, ha megkülömböztetést, igazságtalanságot, kegy után futkosást lát, akkor a gyermek erkölcsi mivoltja is rosszul fejlődik. A gyermek előtt tisztelet tárgya legyen az iskola és annak mestere, mint a templom. Ha tanítója olyan, aki tekintélyt tartani előtte nem tud, az nagy baj. Mert ha a gyermek nem tartja kellő

tiszteletben iskoláját, félvállról veszi akkor az iskola oktatásait is. A hitbeli és történelmi oktatásnak igazi nemesítő hatása is elvesz akkor. A gyermeknek odaadó bizalommal kell szívébe zárnia az oktatás első szavait. Akitől a jó Isten és a haza felől hall beszélni, annak feltétlen tiszteletre méltónak és csalhatatlannak kell a gyermek előtt lennie. Mert csakis így válik benne szilárd erkölcsösé az, ami jót tanul.

A szülőknek segédkezni kell abban, hogy a gyermek tisztelettel viseltessék az iskola és a tanító előtt. Ennek emberi gyarlóságait gyermekfül hallatára hántorgatni nem szabad. Az állam pedig segítse a néptanítókat abban, hogy azok ne merülhessenek el az élet nyomorúságainak iszapában, hanem teljes emberi méltóságuk és hivatalos tekintélyük megőrzésével szolgálhassák szép feladatukat.

A munkások biztosítása és segélyezése betegség esetére.

A kilenczvenes évek elején az országgyűlés törvénnyel szabályozta azt, hogy a munkaadó az ő munkását, ha betegségbe esik, meddig és milyen mértékben tartozik istápolni, gyámolítani. Ezzel a törvénnyel is úgy voltunk azonban, mint sok egyéb törvényalkotással, hogy meg volt a papiroson, de senki nem gondoskodott annak erélyes végrehajtásáról. Az említett törvény, melyet 1891-ben alkotott a parlament, a betegsegélyző pénztárakra bizott majd minden teendő, úgy, hogy az illető pénztárak vezetőségétől függött a munkások segítése szükség esetén, vagy azok érdekének törvényben körülírt védelmezése.

Hát biz ez nem jól volt így! Az ujságok hasábjain nem egy ízben volt alkalmunk elriasztó híreket olvasni egyik-másik ilyen munkássegítő intézményről, hol a visszaélések egész láncolatából állott a tulajdonképpeni működés.

A kereskedelemügyi miniszter mostanában tanácskozássra hívta össze az érdekelteket; hogy a munkásbiztosítást s betegség esetére való segélyezést törvényes formába öntesse a miniszter, meg akarja hallgatni az érdekeltek véleményét is.

Négy napja folyik már ez a tanácskozmány és bizonyára megszívelésre méltó dolgok fognak abból leszürodni, mert a tanácskozássra meghívott egyének a munkásnéppel gyakran érintkezve, ők tudják annak igazi bajait föltárni leginkább.

Sok fölmerült panasz és sérelem orvosolható ekként, mert a miniszternek alkalma van hallani a munkások képviselőitől, hogy miként kívánják berendezni és milyen alapokra óhajtják fektetni a betegsegélyző intézményt, melyet ha sikerül szerencsésen egy törvény keretében megoldani, a magyar törvényhozás sok könnyüt töröl ki az olyan munkáscsaládok szeméből, melyeknek kenyérkeresője munka-

közben egészségét, vagy éppen életét veszti. Ha a kormányzat nem most, de csak 10—15 évvel előbb jut erre a gondolatra, hogy a munkásokról törvényes intézkedésekkel atyailag gondoskodják, nem ismerte volna meg a magyar munkásosztály a legveszedelmesebb, kóros betegséget, a szocializmust, amelynek most oly biztosan ható jó orvosságát találta fel a munkásbetegségélyző és nyugdíjpénztár fölállításával.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Mult héten a képviselőház bevégezte a földmívelésügyi költségvetés tárgyalását és ugyszólván egyhangulag elfogadta azt. *Darányi* miniszterben mindenki megbizik s csak azt sajnálják, hogy nem tudnak több pénzt rendelkezésére bocsátani. Amint *Darányi* miniszternek a költségvetését megszavazták, rátértek a közoktatásügyi miniszter tárczájára és nagy figyelemmel hallgatták meg *Wlassics* Gyula miniszternek a bevezető beszédét, amelyet nagy meglepéssel fogadtak. A miniszter arra törekszik, hogy oktatásügyünket magyar nemzeti szellemben fejlessze. Minélfogva különösen nagy gondot fordít arra, hogy a tanítók jó magyar emberek legyenek. A testi nevelésre is van gondolja, szem előtt tartván, hogy ép lélek csak ép testben lakozik. A gyermekek ne csak görnyedjenek és magoljanak, de játszának és tornászszanak is. Végül szándéka lassanként oda fejleszteni az oktatást, hogy mindenki azt tanulja meg, amire az életbe a legtöbb szüksége van. Azsia helyett inkább Magyarországot ismerje meg a tanuló s az elefánt helyett inkább háziállatainkról tanuljon. Mindenki helyeselte ezeket az irányokat. *Darányi* mellett tehát *Wlassics* az a miniszter, akinek a tervei népszerűségnek örvendenek. A képviselőház mult heti üléseiről részletesen alábbiakban számolunk be.

A földmívelésügyi költségvetés.

Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter kifejti, hogy az orsz. központi hitelszövetkezet az igényeknek teljesen megfelel. A szövetkezethez most már 1000 vidéki intézet tartozik. *Blaskovics* Ferencz beszédére, különösen a szőlőmívelésre nézve megjegyzi, hogy amerikai és európai szőlővesszőket milliószámra osztatott ki a miniszter a szőlőtermelő kiscgazdáknak. A kivitelre nézve megjegyzi a miniszter, hogy szőlőkiviteli szövetkezet fog alakulni. A kormány e szövetkezetet anyagilag is támogatni fogja. A borhamisítókkal szemben a legszigorubbán jár el. Fölolvas egy kimutatást, mely tanusítja, hogy évről-évre nagyobb számmal büntetik a borhamisítókat. A miniszter e tekintetben a legnagyobb szigorussággal jár el.

Major Ferencz a központi hitelszövetkezet részére nem tartja elégségesnek az évi 30 ezer koronát, mert ezzel nem lehet a kiscgazdákon segíteni. Itt nagyobb

állami támogatásra van szükség, mert hat perczen-tes kölesönökkel nem lehet a romlásba indult kiscgazdákat megmenteni. A kiscgazdákat jobb minőségű anyakanczák nevelésére buzdítják, de hát miből, mikor utolsó állatját is elliczítják adóba. Olyan hitelszövetkezetről gondoskodják a miniszter a gazdáknak, mely olcsó pénzzel képes helyettesíteni mai uszorakölesőneiket.

Rohonczy Gedeon: Gazdasági tönkünknek az az oka, hogy Magyarországon 30 év óta nem védtek meg az agráriusok érdekeit. Magyarországon nem újabb kölesönökkel lehet segíteni a gazdákon, hanem azzal, hogy minél jobban tudjuk emelni terményeik árát. Ha mi Ausztriának megfizetjük ipari termékeit, az fizesse meg nekünk a búzát. Sürgeti azután a tagosítatlan birtokok tagosítását.

Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter kijelenti, hogy a pinczeszövetkezetek segélyezésére több millió korona segély van kilátásban. Minden egyéb gazdasági szövetkezet is a kormány segítségére számíthat. Igéri, hogy érintkezésbe teszi magát az igazságügyi miniszterrel a tagosítási törvény módosítására.

Ezután még néhány felszólalás történt, melyek után a földmívelésügyi költségvetést a *Darányi* miniszter éltetésével elfogadták.

A vallás- és közoktatásügyi költségvetés.

Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter a vita előtt mondotta el beszédét, melyben a magyar közoktatásügy terén több üdvös újításról ad számot. Célja az, hogy az iskolák ne felesleges tudományokkal terheljék a tanulókat, hanem testileg, lelkileg képezzék őket az életre. Ne csak tanítsanak az iskolák, de neveljenek is. Különösen érdekel bennünket az, amit a népiskolákról mondott a miniszter. A népiskolákra igen nagy figyelmet fordít. Népiskolák építésére körülbelül 8 millió koronát fordított a miniszter. Az állami tanítók száma szaporodott. Mig 1895-ben csak 1306 állami tanító működött, már az idén 3650. Az állami iskolákban 1895-ben 104.000 gyermeket tanítottak, 1899-ben 193.318-ra rug a szám. 1896-ban az állami iskolákban tanult gyermekek közül 64 ezernél több volt a magyar anyanyelvű, 1893-ban pedig már 105 ezernél több. Jövőre megkísérli a miniszter a gazdasági ismétlő iskolák felállítását leányok számára. A polgári iskola reformját nemsokára végrehajtja. Tárgyal a hadügyminiszterrel a szülő, hogy a polgári iskolát végzettek is lehessenek egyéves önkéntesek. Főlemlitette, hogy leánygimnáziumokat nem fog felállítani. Azt jelenti még ki csupán, hogy reformjainak célja a magyar társadalom fölemelése, a művelődés fejlesztése.

Janics Gyula: Az állam feladata lenne a néptanítók sanyaru helyzetén való segítség. Sajnálja, hogy a kormánynak nincs elég eszköze a Felvidék tótságát a közoktatás terén magyarrá tenni. A népet vezetni hivatva vannak a tanítók és a papok s épp azért államilag ellenőrizni kellene a tanító- és pap-

ELSŐ MAGYAR TEJGAZDASÁGI GÉP- ÉS ESZKÖZ-GYÁR
BUDAPEST,
Fuchs és Schlichter VI., Angyalföld, Jász-utca 7.
Csakis a hazai ipart pártoljuk. — Kézi és erőhajtású tejgazdasági telepek és szövetkezetek berendezése.

➔ Árjegyzékek, költségvetések, tervek INGYEN és BÉRMENTVE. ➔

képzőintézeteket, hogy onnét a magyarság apostolai kerüljenek ki.

Gróf Zichy János a katolikus felekezeti iskolák mellett szól, tiltakozva az ellen, hogy a kormány minden iskolát államosítson. **Dózsa Endre** az egységes állami oktatást sürgette egy igen tanulságos beszédben. **Boda Vilmos** pedig a függetlenségi párt megbízásából a tanárok anyagi helyzetének javítását követelte.

Páder Rezső: Nem helyes, hogy a hitoktató tanárok egyforma díjazást kapjanak a tornatanítókkal. Követeli a tanítási nyugdíjpótlékok egyöntetű megállapítását. A katolikus autonomia ügyét nem tudja, hogy tengeri kigyónak nevezze-e vagy minek, mert annyira huzzák-halasztják. Erélyesen követeli a katolikus autonomia komoly létesítését, hogy a katolikusok is birjanak azokkal a jogokkal, melyekkel más felekezetek birnak.

Illyés Balint: Nem foglal ellentétes álláspontot az egyes nemzetiségekkel, csak azok mindnyájan egyesüljenek a magyar haza szeretetében. Követeli annak a törvénynek végrehajtását, mely minden magyar állampolgártól megköveteli a magyar nyelv tudását. Sürgeti az óvó-intézeteknek minden községben való fokozatos felállítását, valamint a néptanítók anyagi helyzetének javítását. Különösen azokért a néptanítókért emeli fel szavát, akik nemzetiségi vidékeken magyar nemzeti hivatást teljesítenek. Figyelmébe ajánlja a miniszternek, hogy az iskolákban a magyar nemzet története és a magyar irodalom oktatására helyezze a fősúlyt.

A vitát folytatják.

A mezőgazdasági munkássegélypénztár. Darányi Ignác földművelésügyi miniszter leiratot intézett az összes törvényhatóságok vezető tisztviselőihez, mely szerint tudomására jutott, hogy a községi előljáróságok néhány esetben a hozzájuk fordult mezőgazdasági munkásoknak és cselédeknek nem adtak kielégítő felvilágosítást a mezőgazdasági munkás- és cselédségpénztárakba való belépés módzatairól. Minthogy ez áldásos intézmény csak úgy virágozhat fel, ha a községi előljáróságok az abba való belépést utbaigazításaikkal megkönnyítik, a miniszter felhívja a törvényhatóságok első tisztviselőit, hogy a községi előljáróságokat ebbeli kötelességük betartására szorítsák.

Kevés a csendőr. A csendőrség legénységi létszámát, amely ezidőszereint 7957 főre rug, jelentékenyen szaporítani fogják a legközelebbi évek során. Ez a szaporítás nagy költségekkel jár, amelyekre való tekintettel az idén a létszámot csakis hetven gyalogcsendőrrel fogják megnövelni. Ily módon a csendőrség állománya az év végeig 8027 főnyi legénységre, 205 tisztre és 15 polgári egyénre fog emelkedni. A szaporítást a legközelebbi évek során nagyobb arányokban folytatják. Ami helyén való dolog is, mert abból származik legtöbb baj, hogy 2-3 szál csendőrt kénytelenek nagy tömegek közé állítani. Ezek aztán nem tudják fentartani a rendet, mert oda sem néznek nekik. A két szál csendőr végre is löni kénytelen, hogy el ne lazsnakolják. Ilyesmi nem történne meg, ha a csendőröket kellő számban állítanák nagy tömegek rendbentartására.

Véres munkászendülés a fővárosban.

A múlt szombaton munkászendülés volt a fővárosban; a munkanélküliek tüntettek és ez a tüntetés véres zendüléssé fajult. A munkanélküliek szombat délután 1 órakor mintegy 3000-en a Lehel-téren gyűltek össze, hogy tüntető-körmenetet tartanak. Tüstént kiosztották a jelzőtáblákat ily fölírásokkal: *Jogot és kenyeret a népnek! Éljen az általános választói jog!*

A menet esőben indult. A rendőrség két oldalt kísérte a tüntetőket, kik az Andrássy-utról a Teréz-körrre tértek be. A Munkásdal hangzott föl egyszerre ezer meg ezer torokból. A New-York-kávéházhoz értek. Oriási kavardás támadt. Kiáltások hangzottak: *Le a vagyonos osztálylly!*

Közápor keletkezett. Néhány szempillanat és a New-York-kávéház hatalmas üvegtáblái szilánkokra zúzódtak. A vendégek fejüket vesztve menekültek a kávéházból. Néhányan megsebesültek. A tömeg most rohanva a Kerepesi-utra tódult a Muzeum-körut felé. Rohanás közben egyre hullottak a kövek. Az üzlettulajdonosok rémületükben lehúzták az ajtókat, ablakok vasredőnyeit. Es most sorra zúzták a tüntetők az Elite-, Balaton-, Otthon-kávéház ablakait. A rendőrök kevesen voltak, egy-egy csapattal dulakodtak. Ezenközben a tüntetők zöme a Szikszay-féle vendéglő elé ért. Közápor és a kirakatok csörömpölve estek össze.

A rendőrség gyöngének bizonyult. Ujabb rendőrcsapat törtetett elő, amikor a menet a Muzeum-körrre ért, a Muzeum-kávéház összes ablakait bezúzták. A tüntetők az országházat akarták megrohanni. Ekkor fölhangzott Sajó kapitány vezényszava:

— Kardra! Kardra!

A rendőrség kivonta kardját, teljes erővel rávetette magát a tömegre. Iszonyu harez támadt. Egy szempillanat és ember ember ellen harezolt. Több tüntető és rendőr megsebesült. Lovak patkócsattogása hangzott föl. Harmincz lovasrendőr érkezett kivont karddal.

Erre a tömeg vad futásnak oredt. Be a Sándor-utczába és jobbra balra az Eszterházy-utczába. Itt még közápor hullott Károlyi gróf palotájára. Az összes ablakok csörömpölve lehullottak. A Muzeum előtti téren száz meg száz bevert, véres kalap hevert, törött bot, ruhafoszalány, rendőrmellszám, csákóforgó és törött kard. Öt órakor helyreállt a rend. Számos embert sikerült elfogni. Az üzletkirakatokban okozott kár meghaladja a 40.000 koronát, amelynek legnagyobb része ninesen biztosítva.

Milán király temetése.

Február 16-án helyezték örök nyugalomra Milán királyt, a kiesi Szerbia egykori hatalmas urát. A temetés a megboldogult legközelebbi családja nélkül folyt le; az elvált hitves, az egyetlen fiu nem siettek. sem a haldokló ágyához, sem az elhunytak nem adták meg a végtisztességet. A volt szerb uralkodó kihült tetemére nem hazája földje borul, hanem idegen, de neki mégis kedves föld takarja. Milán rokonszenve Magyarország iránt közismert dolog s mint megirtuk, királyunkhoz intézett levelében kifejezte azt a kérelmét, hogy magyar földön temessék el, — ez így is történt a Karlócza melletti ősi szerb kolostorban, Krusedol sirboltjában, nagyanyja mellé helyezték örök nyugalomra.

Milán temetése — királyunk intézkedése következtében — fejedelmi pompával ment végbe. Karlócára nem kevesebb mint 10 ezer főnyi sokaság érkezett a délvidék minden részéből. A város a középületek, patriárka palotája gyászszal voltak diszítve s mikor a halottat vivő vonat Pétervárad előtt elhaladt, a diszszázad tisztelgett, a zászlót meghajtották, a várfalról harmincz ágyulövés hangzott el s a katonai zenekar a szerb nemzeti himnuszt játszotta.

A karlóczai templomban Brankovics patriárka 23 pap segédletével fényes papi talárban gyászmisét mondott, azután beszentelte a holttestet. Ezután a gyászmenet Krusedolbe indult; a kolostorba fáradtságos hegyiut vezet, melyet a horvát bán jókarba hozatott. Krusedolban a patriárka újból beszentelte a koporsót és misét olvasott; rövid szertartás után a kriptába vitték a koporsót és ott még egy utolsó misét mondott a pap s azután az egész gyászoló közönség visszatért.

Az Obrenovics család rokonai közül többen részt vettek a temetésen, így Nikolics Fedor torontáli nagybirtokos vejével Duka Géza báróval, továbbá Milán király nagynénje, Majna tábornok özvegye három leányával. Milán barátai, Petrovics ezredes és gróf Zichy Jenő gróf könnyezve borultak a koporsóra.

Most szivárog ki a hire annak is, hogy Sándor szerb királyt miniszterei és a királynő befolyásolták abban, hogy nem ment el beteg atyjához. Belgrádban miniszterválság is van e miatt, de azért is, mert új trónörököszt vártak és a gólya szerencsésen meg is hozta a kis új királyt.

KÜLFÖLD.

Angol-bur háboru. Kevés hirt kaptunk a héten a dél-afrikai harcztérről, mert az angolok újra elzárták a hirszolgálatot. Bizonyosan okuk volt reá, hogy egyhamar ki ne tudódjék a harcztéren történt esemény, mert VII. Edvárd, az új angol király, a héten mondotta el trónbeszédét és ebben Oránzs és Transzvál urának jelentette magát. Tehát az új angol király folytatni fogja a burok elnyomására megindított háborut.

A harcztérről megemlíthetjük, hogy Kitchener fővezérnek a tervei nem sikerültek, pedig hét angol tábornokot küldött Botha bur vezér ellen és szintén hetet De Wett bur tábornok ellen, aki mindezek dacára lement a Fokföldre és angol területen van már.

Spanyol zavargások. Minket annyiban érdekelnek a Spanyolországban történt zavargások, hogy azok az uralkodó család ellen irányulnak és az uralkodó család egy és ugyanaz a Habsburg-ház, mint nálunk. Nem régiben Amerikával volt háboruja a spanyol nemzetnek, de vesztett és így birtokai is esorbultak, mert Amerikának maradtak Kuba- és

Fülöpszigetek. Az országban nagy bajok lettek e miatt és az uralkodó ház ellen irányultak ezek a lázadások. A régenskirályné úgy vélte megerősíthetni helyzetét, hogy családi összeköttetést létesített a Bourbon-házzal és beleegyezését adta, hogy idősb leánya, az aszturiai hercegnő férjhez menjen a casertai gróf fiához, Bourbon Károly hercezeghez.

A terv nem jól ütött ki, mert a vőlegény apja gyűlölt ellensége a spanyol köztársasági pártnak már régebbi rémtettei miatt, melyet a spanyol nemzet ellen tett. Hogy ennek az embernek a fia még spanyol király is lehessen, ez fölháborította a spanyolokat. A zavargásokat növelte a jezsuiták vakmerő üzelmei is, akik már igen sok nyomoruságot okoztak Spanyolorzágnak. Madridban és Salermóban a nép föllázadt a rend és hatóságok ellen és forradalmi hírek jönnek, mert már a katonaság lőtt a nép közé. A további eseményeket alig várjuk, mert nem lehet tudni, hogy nem állnak-e általános, véres forradalom előtt a spanyolok.

Magyar terület Khinában. Annak a vér- és pénzáldozatnak jutalmául mi is foglaltunk Khinában $\frac{6}{10}$ négyszögkilométernyi területet. Ezen a helyen, mely Tien-Csin város mellett — melynek egymillió lakosa van — az osztrák-magyarok létesíthetnek a khinai hatóságoktól teljesen független helységet, hol kereskedelmünket Khinával lebonyolíthatjuk a bérbe vett saját területünkön. A khinai béke még nem jött létre, de a tárgyalások folynak.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Attila kincse. Hogy a hunok világverő fejedelme, a félelmetes Etele hová rejtette az ő kincseit: máig is földerítetlen kérdése a történelemnek, bár a népmonda sokat tud róla. Erre a kérdésre adott most feleletet két titokzatos férfiú, a kik garaboneziás diákhöz illő köpönyegben állítottak be a minap Tisza István választó kerületének székhelyére, Ugrára. Betértek egy parasztgazdához s megkezdték a bübajos mesterkedésüket. Rátették a kezüket a magukkal hozott háromlábu asztalkára, a melynek egyik lába szépen leirta a megidézett szellem nevét: Attila. Az egybegyűlteken tiszteletteljes borzadás futott végig, a mire a spiritiszták, a kik kényelemből médium nélkül dolgoztak, megkérdezték a hun királyt:

— Hová rejtetted el a kincseidet?

Az asztal ismét nyögni kezdett s irt. Isten ostora így felelt:

A „Sohr Szent-Antal” ezüstacél-kaszagyár, melynek egyedüli és kizárólagos szétküldője és elárúsítója

SOHR JÓZSEF UR, SOMOGY-SZILL.

ki a tavalyi londoni kiállításon nagy aranyéremmel és díszoklevéllel lett kitéve.
100 koronát fizet annak, ki egy „Sohr Szent Antal” kaszát tud előmutatni.
200 koronát fizet annak, a ki 100 db „Sohr Szent Antal” ezüst-acél kaszái közül 5 rosszat tud előmutatni.

A ki teljesen megbízható jó kaszát akar magának beszerezni, az addig kaszát senkitől ne vásároljon és ne re deljen, míg fenti hírneves cég-től képes árjegyzéket nem kér, melyet az bárki-nak ingyen és bérmentve küld.

Mindenki kérjen árjegyzéket egy levelező-lapon.
— A téli hónapok legalkalmasabbak megrendelőket gyűjteni. Gyűjtőknek kedvezmény! — Teljes jótállás! — 10 db rendelésnél 1 db ingyen! — Lelkiismeretes kiszolgálás! Több ezer köszönőlevél és utánrendelés áll az érdeklődőknek rendelkezésükre.

— Hét koronáért megmondom!

Természetes, hogy Attila nyomban megkapta a kért összeget, a mit a bűvész vágott zsebre. Erre a világ réme megmondta, hogy az ugrai határban, a hármashalom alján rejtette el tömérdek drágaságát. Máskor Dáriust, Krözust idézték s egyáltalán mindenkit, a kit vagyonos polgár gyanánt ismer a világtörténet. Mondanunk sem kell, hogy a mikor aztán a jámbor nép ázni kezdett, sehol se talált semmit, de mire a spiritisztákon ki akarta tölteni a mérget, azok már árkon-bokron túl jártak. Most aztán rengeteg csalás után elfogták Jáfián Mihályt és Kléger Istvánt az ugrai esendőrök, a kik a két szel-hámosnál tömérdek ákombák írást találtak, a szellemek előre elkészített feleleteit. Az egyik így szól:

Én, az utolsó budai basa üzenem nektek, hogy az ugrai határban a villám ütött cserfa alá ástam hat kondér aranyat. Assátok föl s éljete boldogul! Allah növeszsze nagyra a szakállatokat! Ali basa

Ilyen és ehhez hasonló szellemföljegyzések elég bizonyítékot nyújtottak arra, hogy az utolsó budai basa szellemének idézőit most a nagyváradi vizsgálóbíró idézte meg.

Sima Ferencz és a portás. A keleti pályaudvar II. osztályu várótermének ajtaja előtt történt ez az eset a múlt év novemberében. Sima Ferencz volt országgyűlési képviselő, a felesége, Rónay Jenő operaházi tag s ennek felesége társaságában be akart menni a váróterembe. Polez József ajtónálló kérte a jegyet. Jegye azonban csak Sima Ferencznek volt. Erre a portás kijelentette, hogy jegy nélkül senkit sem bocsáthat be a terembe. Sima Ferencz dühbe jött:

— Hallgasson maga számár, gazember, zsinoros paraszt!

Simáné pedig odaszólt férjének:

Üsd pofon!

A zajra odakerült Angyal Géza raktárfőnök, helyettes állomásfőnök és csitítani akarta a lármázó exképviselőt, magyarázva neki, hogy a váróterembe csakis utazó és perronjeggyel lehet bemenni s hogy a podgyászt fel kell adni. A jóakaratu esítitgatásáért még Angyal is megkapta a magát, mert Simáné megjegyezte rá:

— Ez is csak olyan zsinoros paraszt, mint a másik.

A botrány talán még verekedéssé fajult volna, ha Hegedüs Jakab detektív oda nem lép Simához s igazolásra fel nem szólítja.

Polez József portás az esetről hatósági közeg megsértése ezimén jelentést tett az állomásfőnökségnek, amely viszont az igazgatóságnak közbenjárását kérte ki a megsértett szolgálat teljesítő kapus részére szerzendő elégtételért. Így került az ügy a büntető járásbirósághoz. A bíróság a tanuk vallomása alapján Sima Ferenczet becsületsértésért tíz napi fogházra átváltoztatható kétszáz korona pénzbüntetésre ítélte. Léderer dr. védő megfeleltette az ítéletet.

MI UJSÁG?

Böjt. Nyolcz heti farsangolás után bele estünk a böjtbe, melynek első napja a hamvazó szerda, a mikor a pap a templomban hamut hint a hívők homlokára, emlékeztetve őket az elmúlásra: Ember, porból lettél, porrá leszel! Az idej farsangban kevés öröme tellett az embereknek, kevesebb vigasság, kevesebb házasságkötés történt, legalább erre mutatnak az az anyakönyvvezető-hivatalok kimutatásai. Hja, nehéz idők jártak az utóbbi időben, se munka, se kereset. A hamvazó szerdával bekövetkezett böjt igazi böjt tehát mindnyájunkra, de legkivált a munka nélkül levőkre.

Miért nem ment el Sándor király Bécsbe? Ez a kérdés még mindig foglalkoztatja a szerbeket, kik a történetek miatt mégis csak restelkednek. Hir szerint Sándor király ártatlan a dologban. Nyíltan beszélnek, hogy azokat a táviratokat, melyek Milán király életveszélyes állapotáról Bécsből Nisbe érkeztek, Sándor királynak nem mutatták meg. A mikor a király a külföldi lapokból megtudta, hogy atyjának állapota veszedelmes alakot öltött, tudakozódott minisztereinél, hogy van az, hogy erről ninesenek közvetlen hírei? Ekkor tudódott ki, hogy a táviratokat a király előtt eltitkolták. A miniszterek közül egyik a másikra háritotta a dolgot, végre a király annyira dühbe jött, hogy egyik miniszterét tetteleg is bántalmazta.

Négy gyermeket szült. Verseez közelében, Fejérttelep községben egy Kreutz Julianna nevű nő négy gyermeket szült. A negyedik szülésnél mind az anya, mind a gyermek meghalt. A három első szülött egészséges.

Márczius tizenötödike. A kemény február fagyasztó szele száguld még végig az utczák során, de közeledik márczius: a tavasz, a szabadság emlékének hónapja. S már készülődnek a szabadság születésnapjának, márczius tizenötödikének hagyományos kegyelettel való megünneplésére. A budapesti asztaltársaságok központja ez ügyben értekezletet tartott és elhatározta, hogy márczius 15-én este a József főherczeg-szállóban disztrakomát rendez. A vidéki olvasókörök és népkörök is nagyban készülnek az ünneplésre.

Száznegy éves asszony. Lábatlan esztergom-megyei községben, a legutóbb tartott népszámlálás alkalmával kitünt, hogy özv. Hollender Mártonné, szül. Schwartz Berti éppen az összeírás napján érte el életének 104-ik évét. Az asszony bár öreg, de eléggé fürgé és igen tréfás természetű. Legidősebb fia 86 éves agglegény. Érdekes, hogy az agg nő 93 éves korában örökölt egy amerikai nagybátyától tizenhatezer dollárt, de olyformán, hogy ezen összegnek csupán kamatait élvezheti, a tőkét halála után gyermekei között osztják fel. Ki gondolta volna, hogy tizennégy év múlva is ő fogja élvezni a kamatokat.

Szabott árak a vásárcsarnokban. A fővárosi tanács a vásárcsarnoki igazgatóság előterjesztésére most elrendelte, hogy a vásárcsarnoki-gyümölcskisárosok, valamint a vásárcsarnok övezetén belül kézikoesival házaló árusok, mindennemű gyümölcsnél, az árat feltüntető táblácskát kötelesek feltűnő helyen kitűzni.

A simonyifalvai telep bajai. A napokban Simonyifalváról egy küldöttség járt Darányi Ignác földmivelésügyi miniszternél, egy emlékiratot nyújtva át neki, melyben elpanaszolják, hogy a simonyifalvai telepeseikkel mily igazságtalanságok és jogtalanságok követték el. Az emlékirat szerint: a parcellázás alkalmával kevesebb földterület lett kimérve, mint a mennyit a telepések megvettek. A kölesönkonverzió alkalmával a telepítőt terhelő százalékokat a telepeseikkel fizettették meg. Az elszámolást a megbízott férfiak ma sem teljesítették. A telekkönyvek C) lapján sokkal nagyobb teher van kitüntetve, mint amennyi jogosan terhelheti a telepéseket. A miniszter megígérte a küldöttségnek, hogy a panaszt alaposan meg fogja vizsgálni. A küldöttség egyben Széll Kálmán miniszterelnöknel is járt.

Méreg a vacsorában. Nagy volt minap Debreczenben az izgalom, mikor híre terjedt, hogy mi történt Veszprémi Zoltán vármegyei főjegyző családjával. Este hideg felvágott húst hozattak s azt ette vacsorára a főjegyző egész háznépe. Reggel súlyos beteg volt Veszprémiéknél mindenki. A családfő, a neje, három gyermeke, meg a cselédek is. Mérgezés tüneteit állapította meg rajtuk az orvos és kitűnt, hogy a felvágott hús sztrichninnel volt megmérgezve. A főjegyzőnek és tíz éves fiának állapota nagyon súlyos.

Egy hű cseléd megjutalmazása. Szép ünnep folyt le a múlt napokban özv. báró Nyáry Béláné urnó vörössápi, nógrádmegyei birtokán. Ugyanis most lett 25 éve annak, hogy a gazdaság öregbérése, névszerint Petrik József a gazdaságban mindig hűségesen és becsülettel szolgál s ebből az alkalomból — mint a cselédség mintaképét — ünnepelte őt az uradalom. Az egész cselédség ünnepi ruhában gyűlt össze Christélyi Béla intéző lakásán, hol a községi előjáróság és számos vendég előtt szép beszéd kíséretében adta át az ünnepeltnek a méltóságos urnó gyönyörű ajándékát, egy ezüst, kettős fedelű órát egy nehéz óralánczczal együtt. Az óra első lapján a bárói ezimer van kivésve és a szolgálati évszám: 1876—1900! hátulsó lapján pedig a következő emléksor: „A hűség és szorgalom elismerése jeléül.“ Majd a jegyző, szintén beszéd kíséretében, adta át neki a nemesszívű báróné sajátkezüleg hozzáírt s remek virágrámába foglalt levelét; mire a majoros gazda a cselédség nevében üdvözölte, mit a jubiláns sirva a meghatottságtól, köszönt meg. Ezen alkalomból az uradalom megvendégelte a cselédséget; az ünnepelt, a felesége és a cselédség nevében a gazda az intéző asztalánál vettek részt a vendégekkel együtt elköltött ebéden, mikor az intéző felmentette a feleségét az általa szolgáló minden robottól. Petrik József még javaerőbeli ember, a vidék cselédjeinek valóságos mintaképe; fia és veje szintén a gazdaságban szolgál és alapos kilátás van rá, hogy néhány év

mulva jubileuma meg lesz ismételtető, mikor ahhoz a földmivelési miniszter ur is bizonyára hozzá fog járulni, amit most még nem tehetett meg. Sok ilyen jó eselédet kívánunk sok ilyen nemes birtokosnak!

Éhínség Zemplénben. Zemplénmegye sztopkói járásában nagy az éhínség a lakosság közt. Egyes községekben már kenyér sines a háznál. A főispán megbízásából Prihoda Etele aljegyző bejárta a községeket s szomorú tapasztalatairól jelentést terjeszt be a megyei törvényhatósági bizottságának, amely az általános gyűjtéstől eltekintve, államsegéllyel akar a köznép nyomorán segíteni.

Öngyilkos szerelmes aggastyán. Mezőkeresztesen Gál Károly 70 éves vagyonos birtokos nemrégiben özvegy lett és megkérte a kezét egy csaknem hasonló koru özvegynek, akibe már ötven év óta szerelmes volt. Az asszony rokonai tanácsára kikoszarozta, ami annyira elkeserítette az öreg szerelmet, hogy megható bucsulevelet irt az asszonynak és felakasztotta magát.

A legmagyarabb város. Hódmező-Vásárhelynek 62,257 lakosa van s ezek mind magyarnak vallották magukat. Ez a város tehát a legmagyarabb az egész országban. Csupán két német kisasszony lakik a városban, akik természetesen német anyanyelvűeknek vallották magukat.

Szobrot Milánnak. Szerbia második fővárosának Nisnek polgárai körében mozgalom indult meg, hogy Milánnak, mint a szerbek első királyának szobrot emeljenek. A mozgalomban Nis fog előljárni, melynek polgárai változatlan szeretettel viseltetnek felszabadítójuk iránt.

Petőfi-emléktábla leleplezése. A szalk-szentmártoni nagy vendégfogadót, hol Petőfi Sándor 1845-ben lakott, a nagy költő domborművü arezképével ellátott emléktáblával szándékozik megjelölni a község lelkes lakossága. Az emlékbizottság élén gróf Benyovszky Sándor orsz. képviselő áll és az emléktábla ünnepélyes leleplezése márczius 15-én fog végbe menni. A lelkes szalk-szentmártoniak a Petőfi-társaságot kérték meg felolvasások tartására és a társaságot olyképen tesz eleget az emlékbizottság óhajtatásának, hogy a szép ünnepélyen Ferenczi Zoltán, Petőfi ismert életírója, alkalmi beszédet fog tartani.

Basáskodó szolgabíró. Kóny győrmegeyi nagyközségben Fischer Sándor képviselő e hó 10-én tartotta beszámoló beszédét az iskola termében. A beszéd meghallgatására eljött számos 48-as párti választó, köztük Dömötör 66 éves birtokosgazda is. Dömötörnek sehogy sem tetszett a képviselő beszéde s nem tetszésének néhány szerény közbeszólással bátorkodott kifejezést adni. A jelenlevő szolgabíró erre a szólásszabadság és szabad véleménynyilvánítás durva megsértésével az öreg és közbecsülésben álló birtokos gazdát kivezetette a teremből, a mi nagy felháborodást és elkeseredést keltett a 48-as választó polgárok között.

Verdi József.

— Képpel. —

A világ egyik legnagyobb zeneköltője halt meg a múlt hónapban, kinek nevét e sorok fölé irtuk.

Világra szóló nagy szellemek ritkán születnek és századok telnek el egy-egy nemzet életéből, míg újra jön egy nagy művész, éppen ezért osztozott a világ minden művelt lakója Olaszország gyászában, mikor elvesztette Verdit. A nagy zeneköltő 1813. évben született a páрмаi hercegség egy kis falujában, Ronceloban. Kora ifjúságában nagy hajlandósága volt a zeneművészet iránt és Milanóba ment, ahol Lavigna három évig oktatta a zeneelméletben. Milanóból hazatérve szülővárosába, megnősült, feleségül véve Barezzi Margitot, kitől két gyermeke született. Családjával később Milanóba költözött, ahol Verdi három évig dolgozott első operáján. Mint családátya

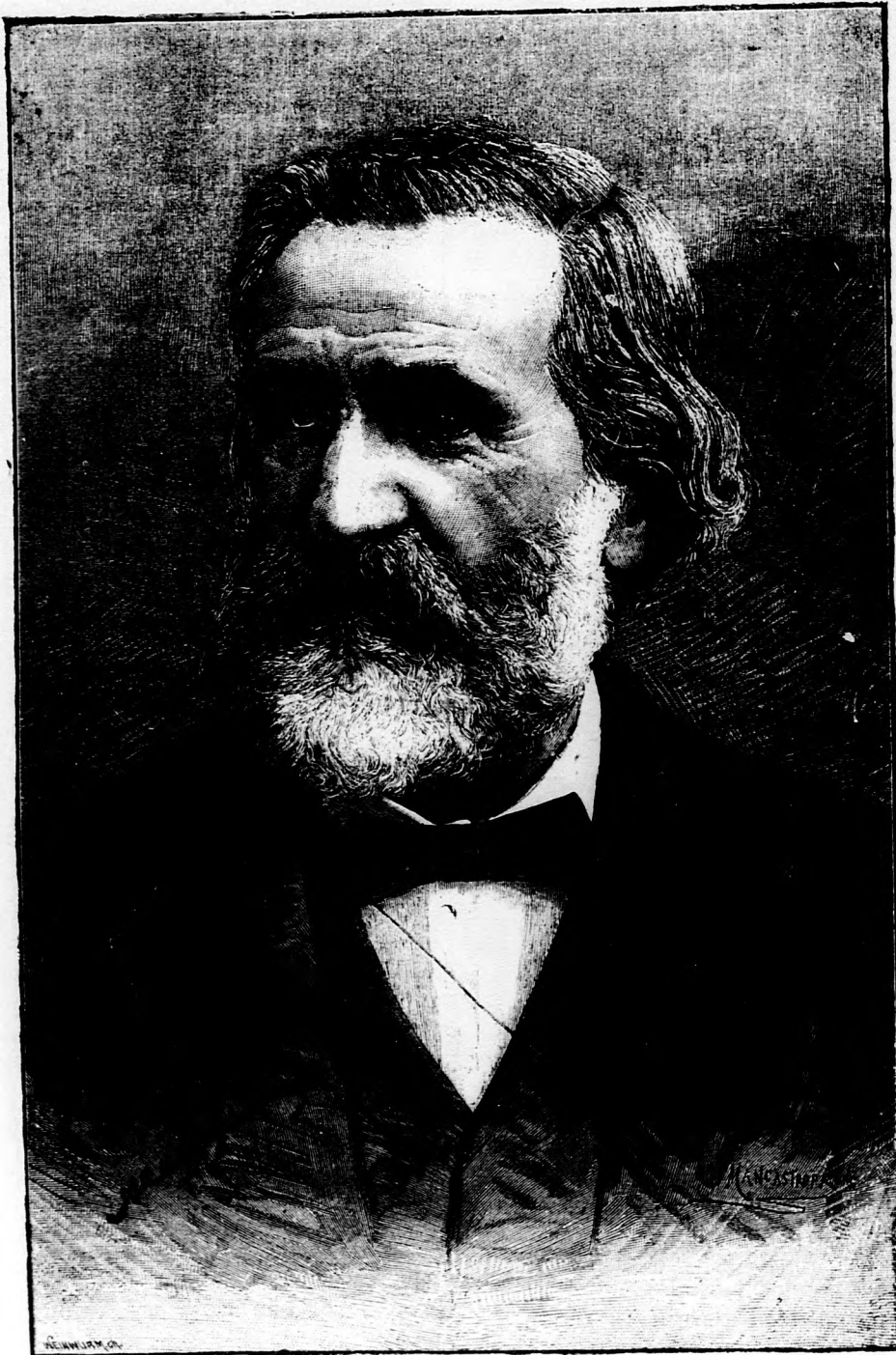
nem volt szerencés. 1840-ig elvesztette két gyermekét, kiket nemsokára anyjuk is követett a halálba. Harmadik operájának, a Nabukodonozornak előadása alkalmával ismerkedett meg második feleségével, Strepponi Józsa énekesnővel, ki az Abigail szerepében aratott annak idején egész Olaszországban diadalokat. Verdi második házasságából

nem született gyermek. 1860-ban Milanóból elköltözött Bussetóba, ahol egy millió költségen csodásan berendezett villát épített, a Santa Agata-villát, melynek fényes termeiben visszavonultan élt. Egy időben politikával is foglalkozott és az első olasz országgyűlésen Bussetót képviselte, de csakhamar visszavonult és bár 1875-ben a szenátus tagja lett, kizárólag csak a zeneszerzésnek élt. Összesen huszonhat operát írt, melyeket a föld minden nagyobb városában előadtak. Umberto király nemesi rangra akarta emelni Verdit és ekkor azt mondta a mester:

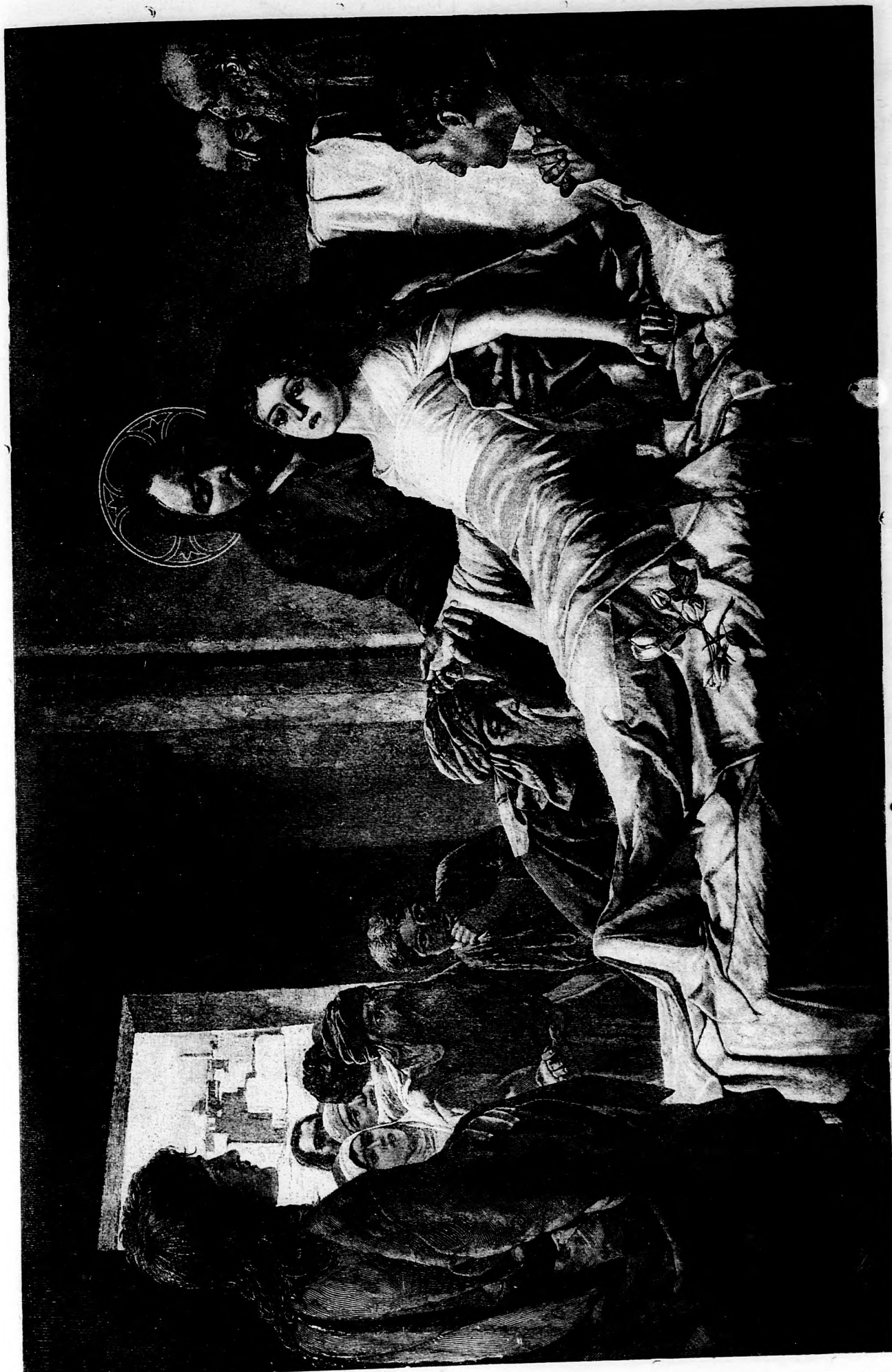
— Ha valakinek Verdi a neve, akkor nincs szüksége címekre. És igaza volt, mert mindenféle ezimnél nagyobb volt az ő művészi neve, az több volt a királyokénál, mert pótolni nem lehet.

Érdekes, hogy fiatal korában Verdit sem kerülhette el azt a sorsot, ami kiváló nagy tehetségeket tehetségek kibontakozása közben érik. A tizenkét éves fiatal Verdit, aki

a zeneiskolába akart beiratkozni Olaszország akkori első zenemestere elutasította azzal, hogy nem lát benne tehetséget ahhoz, hogy zeneművészsze fejlődhessen. Verdit azonban ez a lesújtó ítélet nem kedvetlenítette el, magánuton képezte magát és alig néhány évre reá, mint Olaszország legelső zenészt ünnepezték.

J. Verdi

JÉZUS FELTÁMASZTJA JAIRUS LÁNYÁT.

GAZDASÁGI DOLGOK.

A költésre alkalmas tojások kiválasztásáról.

A baromfitenyésztésnél a költésre alkalmas tojások helyes kiválasztása, azt lehet mondani, majdnem oly fontos dolog, mint a tenyésztésre alkalmas állatok kiválasztása. A jól kiválasztott tojásokból mindenestre szebb állatok kelnek, mint az oly tojásokból, amelyek minden válogatás nélkül csak úgy taláalomra rakattak a kotló alá.

A költésre alkalmas tojás szabályos alakú, közép-nagyságú, sima felületű és legfeljebb 8 napos legyen.

A tojás akkor szabályos alakú, ha egyik vége tompább, mint a másik, vagyis ha leginkább hasonlít azon alakhoz, mely alatt a tojásalakat értjük. Az ez alaktól elütő tojásokat semmi szín alatt se ültessük meg, mert szépen fejlett egészséges csibéket ezekből nem nyerhetünk.

A tojás *se tulkiésiny, se tulnaggy* ne legyen, hanem *középnagyságú*. A tulnaggy tojást megültetni nem kell, mivel ez rendszeren két sárgával bír.

Sima felülete legyen a tojásnak, mert az érdekes, ripacsos tojás héja arra vall, hogy az nem egészséges tyúk, vagy más baromfi belsejében képződött s így érdekünkben nincs oly csibéket nevelni, amelyek nem egészséges szülőktől származhatnak. De meg a ripacsoshéjú tojásokból a csibék nem is kelnek rendszeren, mert a ripacsoshéjú tojás likaesai nem lévén nyitottak, a tojásban fejlődő élő lény nem kaphat elegendő levegőt s így időközben elpusztul, vagy ha ki is fejlődik, a kikeléskor ful bele, mert gyenge lévén, nem bírja a ripacsos s így erősebb héjú tojást szétvágni, repeszteni.

A költésre használandó tojás 8 napnál idősebb ne legyen, mert valószínű, hogy ez idő után a termékenyítés már nem lenne életképes. Legjobb a 6—8 napos tojást költésre felhasználni.

Azt, hogy a tojás termékeny-e, nem-e, külsőleg megítélni az ültetés előtt nem lehet. Biztosíték azonban a termékeny tojások nyelésére az, ha a kakas fiatal és feladatában serény.

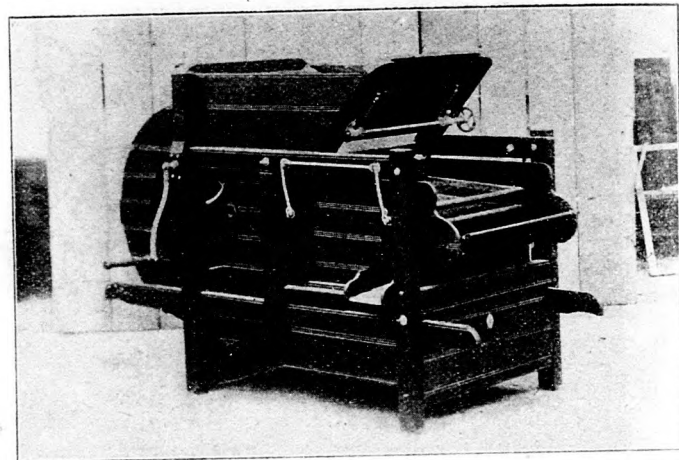
Meg lehetünk arról győződve, ha a költésre szükséges tojásokat jól és lelkiismeretesen kiválogatjuk, óvatosan kezeljük, hogy a legkisebb rázkódást kikerüljék — a költetés eredményével, föltéve, hogy a kotló jó — igen meg leszünk elégedve.

Egy jó szelelőrosta.

Most a tavaszi vetőmag elkészítésre, az árpának, zabnak kiostálása és gyommagvaktól való megtisztítása idején időszerű egy e célra nagyon alkalmas kis rostát bemutatnunk. A mellékelt ábrán

látható ez, szerkezete és működése a következő. Szelelő szerkezete turbinalemezekkel van ellátva, oly ezélből, hogy vele szükség esetén nagyobb szelet is tudjunk csinálni. A szél erőssége attól függ, hogy milyen sebesen forgatjuk, azonfelül ez még szabályozható is. Hajtószerkezete egyszerű, tartós és a rosta belsejében van alkalmazva, úgy, hogy mellette állva testsérülések nem fordulhatnak elő. Rostaszerénye karajozásszerű mozgást végez, ami a munka minőségét nagyban fokozza.

A rosta különösen a gabonának gyommagvaktól való megtisztítására alkalmas és igen szép munkát végez. Könnyebb feltöltés ezéljából alacsonyban van építve s hajtása is igen kis erőt igényel.

Kalmár-féle szelelőrosta.

Erős és tartós szerkezetének dacára ára nagyság szerint 100—140 korona között váltakozik. Egy rostával naponta 11 órai munka mellett 180—240 métermázsza gabonát lehet kiostálni.

Készítője a rostának Kalmár Zsigmond útda Hódmezővásárhelyen.

A mák jövedelmező termesztése.

A mák egyike azon növényeinknek, melyeket a legjobb eredménnyel lehet úgy a kertben, mint a mezőn termesztetni. Igaz ugyan, hogy jó és jól trágyázott földet s a répához hasonló kitűnő megmunkálást kíván, de ha ezen kellékeket megadjuk neki, fáradozásunkat szépen meg fogja hálálni.

Sok helyütt, — kivált a kisbirtokon, — nem lehet persze nagyban termelni, de a kisebb területen is jól kifizeti magát, mert ilyenkor is jól lehet értékesíteni, ha például többen együttesen adják el terményüket.

A máknál fő körülmény az, hogy tavasszal minél előbb elvethessük s miután vetési ideje most a tavasz közeledtével már szintén közeledik, rövid vázlatban el akarok róla egyet-mást mondani, ami termesztésére vonatkozik.

Tehát ha van a múlt évben jól megtrágyázott és még az ősszel felszántott, laposabb és védett fekvésű nehezebb talajunk és ha ezen mákot akarunk termesztetni, akkor mihelyest ezt a tavaszi idő megengedi, siessünk azt jól megfogasolni és a mákot elvetni. Vetése szórva és sorba történhetik. Szórva

csak akkor vessük, ha sorvetőgépünk nincsen, mert az igen apró mákszemeket nem tudjuk a földön egyenletesen elosztani s a kapálás nehezen fog menni.

Legcélszerűbb azonban géppel vetni, mert az így nyert szép egyenes sorokkal minden további munkánk igen meg lesz könnyítve. A vetőgép csoszlyáit ezen esetben 32—40 czentiméter távolságban állítsuk be egymástól, ezen mérték mellett a földet is legjobban kihasználjuk, meg a magot is legkedvezőbben elhelyezzük a földben.

Miután azonban a mag olyan apró, hogy lehetetlen belőle csak annyit vetni, amennyit akarunk, mert egy magyar holdra elég belőle 1.5—2 kgrm mag, tehát igen célszerű azt 3—4-szer annyi hamuval, vagy homokkal összekeverni s a gépet akkor 4—6 kgrm holdankinti vetésre beállítani, mint például a luczerna vagy lóhere vetésénél szokásos.

Ha a mákot így elvetettük, célszerű azt igen sekélyen, például tüskeboronával behuzni, hogy a mag teljesen, de csak igen sekélyen betakartassék. És ha van könnyű hengerünk, azt a tüskeborona után még ereszthetjük, egyrészt azért, hogy a mák körül a földet jól összenyomjuk s így a föld nedvességét a magnak biztosítsuk; másrészt pedig azért, hogy földünk szép sima legyen, mert így annak megkapálása is nagyon meg lesz könnyítve. És tanácsos a mákföldön néhány madárijesztőt is felállítani, mert a mákot a madarak nagyon szeretik s még a sorból is kikaparják.

Mihelyest a mák kibujt a földből, azonnal kapáljuk meg a sorközöket, csak éppen hogy a megcserepedett talajt megbolygassuk s így az esőt és a naposkát a növényke gyökereihez hozzáférhetővé tegyük és a netáni gyomot kiirtsuk. A máksorokat ne bántsuk, mert könnyen kidönthetnők a nagyon gyenge növénykét.

• Körülbelül két hét múlva azután megritkitjuk a mákot, vagyis a növénykék körül csak a legszebbeket hagyjuk meg, de úgy, hogy a megmaradottak 10—15 czentiméterre álljanak egymástól; sűrűbben nem tanácsos meghagyni, mert az egyes növénykék nem fognak tudni jól kifejlődni. *Christélyi Béla.*
(Folyt. köv.)

Vegyesek.

Megfagyott bor. Ha fehér vagy vörös bor megfagy, egyéb eljárásunk nem lehet, mint hogy a hordókat oly pinczékben helyezzük el, melynek hőmérséklete 7—8 fok, esetleg valamivel több. Ne helyezzük azonban el a fagyos bort közönséges borpinczébe, mert ennek hőmérsékletét a fagyos bor erősen lehüti. A megfagyott bor nagyon lassan enged föl, mert a hordódonga, mint fából készült anyag, rossz melegvezető. A bort mindaddig érintetlenül hagyjuk, míg hőmérséklete a pincze hőmérsékletét el nem érte, azután már lehuzható más hordókba. Némely borfajta a fagyos állapot eltűnte után zavarossá válik s egy idő múlva seprősödik, mely apró borkőjegécekből áll. Ha nem nagy fagynak volt a bor kitéve, akkor nem sokat veszít zamatjából, ellenkező esetben rá sem ismerünk a fagyás után.

MULATTATÓ.

Legyen hü minden lány . . .

*Mikor Kispál Danit katonának vitték:
Fehér Zsófi meghal, széltüre azt hitték.*

*Nem halt meg, kilábolt valahogy belőle,
S más menyasszonya lett, alig esztendőre.*

*Kispál Dani megjött rövid szabadságra,
S visszament, visszament — örökös rabságra.*

*Fehér Zsófit másnap sokan elsiratták,
De nem a halottat, az **élet** siratták.*

*Fel is irták szépen a Zsófi fejéhez:
„Legyen hü minden lány a szeretőjéhez!”*

Szabolcska Mihály.

A czinkotai kántor olasz kollégája.

Ki ne hallotta volna a czinkotai kántor esetét, amely magával Mátyás királylyal történt meg. Az adoma Sacchetti Franco, olasz író, könyve szerint Mátyás király koránál jóval régebbi időben az olaszoknál is megesezt. Mátyás király helyett Visconti Bernabo, milanoi fejedelem szerepel, aki kegyetlen ember volt ugyan, de amellet igazságszeretetet is lakozott benne. Egyszer a többek közt az történt vele, hogy egy gazdag apátra rábizta két kutyáját; de a lelkiatya rosszul viselte gondjukat, emiatt Bernabo 4000 seudi fizetésére ítélte őt. A zsugori apát kegyelemért rimánkodott. A nagy ur meg is szánta:

— Nem bánom, mindent megboesátok, ha négy kérdésre meg tudsz felelni: I. Hány mértföldre van innen az ég? II. Mennyi víz van a tengerben? III. Mit csinálnak a pokolban? IV. Mennyit érek én?

Mikor az apát ezt meghallotta, elkezdett sóhajtozni s időt kért a gondolkozásra. Bernabo megadta neki és békességgel haza eresztette. Az apát bubánatba merülve tért háza. Találkozott a molnárjával. Mikor ez megpillantotta bánatos gazdáját, így szólt hozzá:

— Főtisztelendő ur, mi a baja?

— Van rá okom, mert a nagyur ezudarul elbánik velem, ha négy kérdésére nem tudok felelni.

— És mik azok a fogós kérdések?

Elmondja neki az apát.

Ekkor a molnár kis vártatva így felel vissza:

— Ha tetszik, kihuzom én a hinárból a főtisztelendő urat.

— Adná az Isten! — sóhajtja az apát.

— Én azt hiszem, hogy megsegít rá Isten és az ő szentjei.

Az apát örömeiben nem tud hová lenni:

— Ha megteszed, az legyen a tied, amit kívánsz. Nem tudsz olyasmit kérni tőlem, amit meg ne adjak.

— Már azt rábizom Atyaságodra.

— És hogyan fogsz hozzá?

— Magamra öltöm atyaságod ruháját, leborotvólom a szakállamat és holnap korán hajnalban utnak indulok a fejedelemhez. Majd azt mondom neki, hogy én vagyok az apát. A négy kérdést pedig úgy megfejttem, hogy bizonyára meg lesz veled elégedve.

Másnap virradóra utnak indult az apátnak öltözött molnár. Mikor a nagyur palotájához ért, kopogtatott. Bejelentette, hogy ez és ez az apát szeretne megfelelni azokra a kérdésekre, amiket a fejedelem adott föl neki tegnap.

A nagyur kíváncsi volt hallani, hogy mit mond hát az apát. Csodálkozott, hogy olyan hamar jelentkezett. A molnár kikereste a teremben a legsötétebb helyet, mélyen meghajlott, közbe-közbe eltakarta kezével az arcát, hogy ne ismerjék föl.

Kérdi tőle a nagyur, hogy meg tud-e felelni a kérdésekre?

— Meg uram. Először azt kérdezted tőlem, hogy mennyire van innen az ég? Biz az innen 36 millió 854 ezer 72 és fél mérföldre, meg 22 lépényire van.

— Nagyon pontosan tudod. Mivel bizonyított be.

— Méresd meg uram és ha nem annyi, akkor köttes fel a nyakamnál fogva. Másodszor ezt kérdezted tőlem: Mennyi víz van a tengerben? Sokat kellett törnöm a fejemet rajta, amíg ezt ki tudtam számítani, mert a tengerbe folyvást ömlik a víz. De mégis kiszámítottam, hogy a tengerben 25.935 millió akó, 7 átalag, 12 iteze és 2 pohár víz van.

Hát ezt honnan tudod?

— Ha nem hiszed, hozass hordókat és méresd meg. Hogyha nem annyi lesz, négyeltess fel rögtön. A harmadik kérdésed az volt, hogy mit csinálnak a pokolban? Biz' ott marakodnak, ölik, vágják, akasztják egymást azon módon, ahogy te bánsz itt velünk.

— Mivel tudod bebizonyítani?

— Beszéltem oly emberrel, aki ott volt. Ettől tudja a flórenczi Dante is, amit a pokolról leirt. De már meghalt. Ha nem hiszed, hivasd ide! Negyedszer azt kérdezted tőlem, hogy te mennyit érsz? Huszonkilencz dénárt...

Mikor Bernarbó ezt hallja, dühösen rárivall:

— Vigyen el az ördög! Hát csak ennyire becsülsz te engem?

Megszeppen a molnár:

— Uram, hallgasd meg, hogy miért becsüllek annyira. Tudod, hogy Krisztus urunkat harmincz

dénárért adták el. Innen számítottam ki, hogy te egy dénárral kevesebbet érsz.

A fejedelem látja, hogy ez az ember nem az apát, keményen a szeme közé néz és ezt mondja neki:

— Nem te vagy az apát!

A molnár megijedt s bevallja, hogy miért öltözött fel a pap ruhájába.

A nagyur ezt mondja neki:

— Minthogy ő maga adta rád a ruháját és neked több eszed is van, mint neki: mától fogva te vagy az apát, ő pedig a molnár. Téged illet a monostor jövedelme, őt pedig csak az a vám, amit a malom hajt.

Amíg ő élt, úgy is volt, hogy az apát molnár volt, a molnár pedig apát.

Hát ez is szépen van előadva a czinkotai kántor olasz kollegájáról, de azért mégis eredetibb a mi kántorunk, aki még az izejét is nagyobbra szabatta Czinkotán.

KIS-SZÉKELY PUSZTULÁSA.

— REGENY. —

(9)

Írta: **Péterfi Tamás.**

(Folytatás.)

— Igaz, hogy egy kissé különös, mikor egy szép leánytól komoly dolgot hallunk, de annál nagyobb érdeklődéssel fogom hallgatni.

— Tudja-e, hogy hova jöttek, Izra, mikor betették a lábukat Kis-Székelyre?... — kérdezte Flóra félelmesen komoly hangon.

Balog Izra kérdőleg nézett a leány arcába és elesodálkozott baljóslatu kifejezésén.

— A halálba... — tette utána a szép oláh leány szinte suttogó hangon.

— Tudom, hogy veszedelmes helyen vagyunk, de még más is él itt rajtunk kívül. Aztán, ha úgy van, miként mondá: mi csak pusztán nem fogunk elveszni! Bizonyára nyomot hagyunk magunk után, — és kezeivel földre hullott embereket mutatott.

— Gondolt tehát erre?

Balog Izra ismét figyelmesen nézett a szép oláh leány arcára, de azon a komoly, határozottságon kívül csak a jóindulat látszott.

— Igen! Gondoltam a veszélyre, de nem félek!

— A »nem félés« esekélyesség! — jegyezte meg a leány, — menekülni idejekorán! ez a fődolog!

— De hiszen nincs mitől! Itt barátságos emberek laknak, akiknek ezidőszerint eszük ágában sincs a lázadás.

— Hogy csalódik, aki nem jár tovább a kapuja küszöbénél és az emberek szívébe sem lát, de szavaikat sem érti meg, amelyeket talán elejtenek... Nehány nap és fölrobban minden...

— Ki mondja azt?

— Én Flóra!

— Honnan tudja?

— Köztük élek, csak tudnom kell!

— De egészen bizonyos?...

— Ma érkeztek meg a bujtogatók, ketten, a tüzet szítani. Hogy mi lesz az eredmény, azt csak hol-

nap fogom megmondhatni. Azonban az éjszaka vi-
gyázzanak!...

— Mindenesetre ébren leszünk, Flóra. Aztán
holnap én is mondok valamit.

— Tudom, vagy inkább gondolom azt is, de
siessenek vele ám, nehogy elkéssenek, mert akkor
a szép »flore mondra« sem segíthet!

— Ki beszélt erről, amit mondani akarok? Esz-
ter mit sem tud.

— De Flóra sejt. Az öreg malommester azért
ment egymagában jelentkezni az uraságnál, hogy
háborítatlanul beszélhessen róla.

Izra esodálkozva nézett a leányra.

— De ne féljete, mert sok oláh vérnek kell
elfolyni addig, amig elérnek titeket! — folytatá he-
vesen Flóra és szemei égtek, villogtak a beszéd alatt

— Tehát velünk tart? — kérdezte Izra.

— Halálig?

— És minek kö-
szönhetjük ezt a
nemes buzgalmat?

Most már Flórán
volt a sor. Belené-
zett a közelében
álló legény sze-
meibe.

— Mert szeret-
lek!... — vála-
szolt suttogó han-
gon az oláh bíró
leánya. — Holnap
újra eljövök! Ald-
jon meg az Ég! —
és kisietett az ud-
var felé nyíló ajtón,
ahol bejött volt.

Balog Izra utána
nézett az elől-hátul
katrinczás oláh fá-
tának és nem tudta
meghatározni, hogy
mit érezt szívé-
ben: esodálkozást? félelmet? vagy szerelmet?...

III. FEJEZET.

A pakkocska.

Bárdy Ákos ur csakugyan eljött, amint meg-
ígérte, hogy megtekinti a Háromszékről hozott pak-
kocskát.

A malomháznak tágas kamarájában hárman
ültek a bütre állított kis hordókon, amelyekben
puskaport hozott Balog bácsi. Este van, tíz óra felé
jár az idő. A kamra közepén csuporba állított
faggyu gyertya pislog és terjeszti szét sárgás gyöngé
fényét a körül ülőkre. A kamara egyik sarkában
fegyverek meg lándzsák vannak föállítva. Tovább
egy vaspántos láda áll. Fölnyitott fedelét kitámasz-
totta az öreg Balog, hogy kilátszanak belőle a hon-
védesakók fényes gombjai. Előbb rendre jártak,
rendre néztek mindent s mikor a szemlét bevégez-
ték, ismét letelepedtek a kis hordókra.

— Megvallom, — kezdte el a beszédet Bárdy
Ákos, — hogy ez a pakkocska lázba hozott enge-
met is, Balog bácsi! (Folyt. köv.)

Képeinkhez.

Jézus feltámasztja Jairus leányát. Nagybőjtben
vagyunk, a kereszténység hiven megtartja a nagy-
bőjt áhitatoskodást és ilyenkor mindennap előkerül

a szentírás, vagyis a biblia, melyben hitünk alapját
birjuk. Lapozgatva, elmerülve a szentírásban, mélyen
megható cselekedeteit csodáljuk szent félelemmel a
Jézusnak. Ő, ki érettünk halt, egész életét az embe-
riség boldogítására szentelte. Tanította a tudatlanok-
kat, segítette a szegényeket, gyógyította a betegeket
és szerette a kis gyermekeket. A köveket kenyérré
váltotta, a sziklából üde forrást fakasztott. Sok
isteni dolgot művelt és ezek között föltámasztotta
Jairus egyetlen leányát halottaiból. Mai képünkön
bemutatjuk olvasóinknak a szent bibliából olvasott
csodatevését Jézusnak, midőn feltámasztja Jairus
leányát. Szébb, meghatóbb képet alig választhattunk
volna ki a bibliából és hisszük, hogy a bőjt áhita-
toskodások alkalmával kedves olvasóinknak lelki-
örömet szerzünk vele.

Bika-gulya. Nincs párja a magyar lónak, magyar
szarvasmarhának a föld kerekiségén,
ami abból is nyil-
vánvaló, hogy a
mult esztendőben
mintegy 12 ezer
darab lovat vittek
ki tőlünk külső
országokba. A ma-
gyar marha is egyik
büszkeségünk, fe-
hérszörű szívós
állat, mely nem haj-
lik olyan könnyen
a betegségekre,
mint az idegenből
hozott állatok, a
magyar bika szilaj,
fékevesztett állat,
ha felbőszül. A gu-
lyában ő az ur, nem
tűr vetélytársat s a
legszebb látványos-
ságok egyike az,
midőn a gulya két

BIKA - G U L Y A .

bikája küzd meg a fensőbbiségért. Bömbölésük
messzire elhallik, félmérföldre legelteti nyáját a
pásztorember furulyáztatva a kis bárányoknak, midőn
hallja a bikák bömbölését:

— Veszeködnék a bikák! — mondja ilyenkor.
A bikák aztán nekivetik lábukat a gyöpnék, kerek
nagy szemeik vérben forognak. Biztosra lehet venni,
hogy egyik kilehelné párját a fölturt poron-
don. Mai szép képünk, melyet a „Magyar Fényképészek
Szaklapja“-ból vettünk át, bikagulyát ábrázol. A
hevesvérű állatok békességgel legelésznek az itató
körül. De hajh, ha az indulatok fölkeverognak, mi-
csoda bikaküzdelem vívódik meg köztük?

Szórejtvény.

CSŐ ^{szlesz} e e e a A ber Áron Áron
é nyár é yi Áron Áron
Áron Áron

A megfejtők között egy regénykötetet fogunk kisorsolni.
Megfejtési határidő márczius hó 2.

A „Független Ujság“ 7. számában közölt talány megfejtése:

Lelenczügy.

Helyesen fejtették meg: Antalik Gizella, Vörös Janka, Ollé
Julesa, Kőváry Jánosné, Kis József Henrik, Micsák György, Drén
Gábor, Speizer János, Eskütt György, Cseh József, Bóz Sándor

Nagy Lajos, Barna Mihály, Antal Mihály, Gál Károly, Békés György, Kiss Sándor, Nánási Sándor, Tyra Miklós, Tóth Ferencz, Szabó Ferencz, Kóródi András, Bartosik Bertalan, Balázs János, Baráth János, »Uj-kigyósi kath. olv.-kör«, »Tenkei kath. olv.-kör«, »Sarudi rom. kath. olv.-kör«.

A sorshuzásnál Békés György neve jött ki elsőnek, kinek a kitűzött jutalomdíj gyanánt Jósika Miklós báró »Eszther« című regényét küldöttük meg.

LEVELES-SZEKRÉNY.

Bodnár Dávid urnak. A tagosítási törvények szerint a tagosítás csak akkor vihető keresztül, ha a községi birtokosság többsége mellette van. Ha a tagosítást óhajtó gazdák többsége jutni nem tudnak, ezen segíteni nem lehet. A kisbirtokosság talán attól fél, hogy ők úgy sem jutnának legelőhöz. Avval kellene őket megnyerni, hogy ha például 10 hold föld után lehet majd egy számos jószágot a közös legelőre hajtani, hát azért azok a kisgazdák is hajthassanak oda egy számos jószágot, akiknek nincs 10 hold földjük; ezek csak bizonyos méltányosan megállapított összeget fizetnének. Ha aztán látni fogják a kisgazdák, hogy a közös legelőből ők is hasznot várhatnak, akkor majd belemennek a tagosításba.

Fekete Antal urnak. Szíveskedjék egy levelezőlapon értesíteni, hány példányban óhajtaná könyomatni a verseket.

— **100 sz. előfizető.** Két kérdésére már a „Független Ujság” mult számában megfelleltünk. Tengerész katonának általában csak ipari szakiskolát végzeteket vagy mesterlegényeket (lakatos, gépész stb.) vesznek fel. A szolgálati nyelv német. — **S. L.** urnak. Györkefa. Jogi szakértőnk válaszáat legközelebb közöljük. — **Sipos Mihály** urnak. A kértett diszkardot Ozmán török pasa, víté hadvezér kapta a magyar ifjúságtól. Ozmán az oroszokkal folytatott háboruban tüntette ki magát 1878-ban. Az oláhok segítettek az oroszoknak, de a szerbnek semmi köze nem volt ehhez a hadjáratához. A magyar jogászifjúság vezetői Szüts Gábril és Tóth Béla, akkor budapesti jogászok voltak, kikhez azonban sokan esatlakoztak még.

— **Jäger Pál** urnak. A végben, egészben vett vászonnak nem szükség, hogy mindkét végén csik jelzés legyen, azért lehet egy vég, mert kereskedelmi szokások értelmében egy vég 30 röl, azaz 23 méter. De vannak más gyártmányok, ahol nagyobbak a végek. Ez onnan ered, hogy a gyárban egy gyári vég igen hosszú, sokszor több száz méter, amit forgalomba hozni ily nagyságban nem volna célszerű. A végeket nem a kereskedő, hanem a gyáros szabja meg és ráüti a vászon mindkét végére a gyári jegyet és végre fölnyomatja a méterszámot. Ha ezek a jelzések hiányoznak a vászon két végéről, akkor abból kiloptak a lelketlen kereskedők. Az is megcsik, hogy a két véget meghagyva, a közepéből lopnak ki néhány métert, tehát vigyázzon, hogy a vég vászon csak egy darabból álljon. Szőlőhegyeken méhészkedni szabad. A méh nemcsak hogy nem káros, de mondhatni hasznos a szőlőben, mivel egyrészt a megtermékenyülést segíti élő, másrészt a madarak, darázsok által felrepszett szőlő édes levét elhordva, ezzel elejét veszi az egész fürt elrothadásának. Hogy a szőlőben méheket ne tartson, azt nem tilthatja meg senki; olyan törvényt, a mely tiltaná, nem ösmerünk. — **Gazdaköri tag.** Török-Szt-Miklós. Fiatal Bráhma-tyukokat beszerezhet a segesvári baromfityesztési egylettől. Megrendelésével Fröhlich W. egyleti titkár urhoz Segesvárra forduljon. Költetésre tojásokat is kaphat ott, hogy milyen árban, nem tudjuk, de azt hisszük, hogy jutányosan. — **Fekecs Rezső** urnak. A filloxera által elpusztult szőlők megadóztatva nem lesznek, csakis akkor, ha a terület más célra, vagy újbóli telepítés által szőlővel ültetetik be, de akkor is törvény szerint csak 6 év múlva. — **Seres Károlyné** urnőnek. A vágatási biztost megillető vizsgálati díj községenként változik. Törvényileg megállapítva nincs; vannak helyek, a hol semmi díjat sem szedhet a biztos, de legtöbbször a községgel egyezséggel megállapított átalány illeti meg, mely, mint mondtuk, változó, de ha van, a községházán kifüggesztve kell.

hogy legyen. — **Sorsjegyekről.** **Marcza János** urnak. 3308. sor. 009. számú 4% magyar jelzalog sorsjegyét kihúzták. Kap 200 koronát és egy nyereményjegyet, amely tovább játszik a nagyobb nyereményekre és ennek a nyereményjegynek értéke 20 korona. Pénzét a nevezett banknál felveheti, vagy a sorsjegy beküldése ellenében a bank megveheti a nyereményjeggyel együtt. — **Gy. I.** Püspök-Hatvan. **N. I.** Km.-Acs. **Tz. S.** Posza-pusztá. Sorsjegyeik nem húztak ki.

A „Független Ujság” szerkesztésére felügyel:

RUBINEK GYULA,

a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára.

Budapesti piaci árak.

Budapest, 1901. február 23-án.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők.) *Buza* 14:70—15:90 K. *Rozs* 14:10 K-tól 14:70 K-ig. *Arpa* 11:80 K-tól 12:40 K-ig, jobb minőségű 14:40 K-tól 17:00 K-ig. *Zab* 11:70 K. *Tengeri* 9:90 K. *Liszt* ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	25:30	24:10	23:10	22:70	22:00	20:70	19:20	16:40	11:60

Buzakorpa finom 8:70 K, durva 8:80 K.
Egyéb magvak: *mák* 30—60 K 1 q., *bab* fehér nagyszemű 22—28 K, aprószemű 24—28 K, *tarka* 22—28 K, *lencse* 24—40 K, *borsó* héjas 26—40 K, *lóhere* 136—153 K, *lucerna* 88—96 K, *baltaczim* 24—26 K.

Takarmányvásár. Réti széna 390—560 fillér, muhar 490—540 fillér, zsupszalma 280—320 fillér, alomszalma 260—300 fillér.
Juhvásár. Belföldi hizlatt ürű 34—40 K.
Sertésvásár. Elsőrendű 320—380 kg. nehéz 94—95 filér, 280—300 kg.-mos 90—92 fillér, öreg 300 kg.-on tuli 84—86 fillér, szerb 92—96 fillér.

Marhavásár. Következő árak jegyzettek: Hizott magyar ökör jobb minőségű 59—67—, középminőségű 53—58—, alárendelt minőségű magyar ökör 47—52—, jobb minőségű magyar és tarka tehén 40—63:00, magyar tehén középminőségű 39—63:00, alárendelt minőségű magyar és tarka tehén 40—62:00, szerbiai ökör jobb minőségű 41—65—, kivitel —, középminőségű 42—48—, szerbiai bika 48—62—, szerbia bivaly 30—42—, kiv. 50— koronáig métermázsánként élősúlyban Élő borju 74—90 K.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Baromfivásár. Tyuk páronként 3:00—4:00 K, csirke 1:80—2:40 K, kappan hizott 5:00 K.—6:00 K. Rucza 5:50—5:50 K. Lud hizott 14—15 K. Pulyka sovány 6—7 K.

Tojás alföldi 80—86 K, erdélyi 82—90 K, ládánként. Tea, tojás 100 drb 6:00—7:00 K.

Tejtermékek. Teavaj 2:20—3:20, tejföl 60—70 fillér literenként, főzővaj 1:90—2:00 K, tehénturó 44—64 fillér kg.-ként.

Zöldség. Sárgarépa 100 kötés K. 0:00—0:00 1 q 14:00—16:00 Petrezselyem 100 kötés 0:00—0:00, 1 q 14—20—, zeller 100 drb 3:00—5:00, karalábé 2:00—2:40, vöröshagyma 100 kötés 00—00—, 1 q 14—16—, foghagyma 30—40—, vörösrépa 100 drb 3:00—4:00, fehérrépa, fejeskáposzta 24—36—, kelkáposzta 100 drb 6:00—8:00, vöröskáposzta 20—30—, fejesaláta 0:00—0:00, kötött saláta 0:00—0:00, burgonya rózsá 1 q 6:00—6:00, sárga 7:00—7:00.

Mezőgazdák figyelmébe!

Elismert kitűnő hazai gyártmány!
1600 gőzcseplőkészlet üzemben!

GZIM:
ELSŐ MAGYAR
gazdasági gépgyár
RÉSZVÉNYTÁRSULAT,
BUDAPESTEN,
KÜLSŐ VÁCZI-UT 7. SZÁM.

Gőzcseplőkészletek

2 1/2, 3 1/2, 4, 4 1/2, 6, 8, 10, 12 lóerejük.
MAGÁNJÁRÓK
(uti mozdonyok.)

Kérjük minden szakbavágó kérdéssel bizalommal hozzánk orduini, készséggel adunk kimerítő és felvilágosító választ.

Arjegyzék kívánatra díjmentesen küldetk.

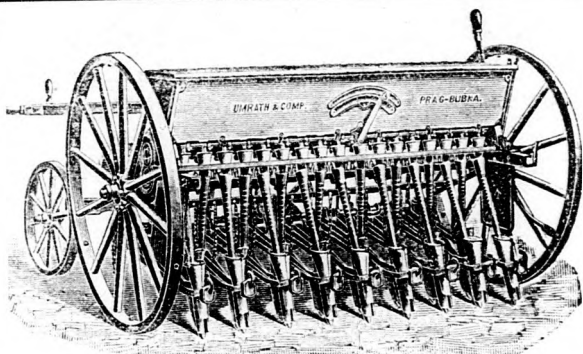
1899. évi forgalom: 26,480 bál.
Felhivjuk
a t. cz. gazdaközönség
 figyelmét
a budapesti
gyapju-aukceziókra

melyek az év folyamán több sorozatban, nevezetesen július és szeptember hónapokban tartatnak meg.

Az aukceziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest, Dunaparti teherpályaudvar“ címzett gyapjuküldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. S Társa
 Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

Egyetemes
sorvetőgépek

legjobb tolókerék-rendszer. Magyar és osztrák szabadalom.

Utólérhetlen Tessék
MEGBIZHATO! árjegyzéket
CZÉLSZERÜ! kérni!
KÖNNYŰ JÁRATU!

Ekék. Trieurök.

Umrath és Társa Budapest,

V., Váci-körút 60. szám.

Gőzcseplőkészletek 12 lóerőig. — Ipari mozdonyok 100 lóerőig.

MAGYARHON ELSŐ LEGNAGYOBB ÉS LEGJÓBB HIRNEVŰ ÜRÁZLÉTE

BRAUSWETTER JÁNOS
 SZEGEDEN 1847

CS. ES KIR. KIZÁRÓLAGOSAN SZAB. KRONOMETER ES MŰÓRAS FŐTÁLLÓJA. A KEMONTÓIR INGAORÁKNAK STB. STB. JAVÍTÁSOK 5-ÉVI JÓTÁLLÁS MELLETT.

ORAK EKSZEREK
 10. ÉVI JÓTÁLLÁSSAL KÉSZPÉNZERT, VÁRIÁMINT, **RÉSZEITFIZETESRE**

3 MÉPES ÁRJEJYZÉK INGYEN

TEJGAZDASÁGI ZSEBNAPTÁR

AZ 1901. ÉVRE.

Második évfolyam. Szerkeszti és kiadja **JESZENSZKY PÁL**

az O. M. G. E. titkárja.

A Tejgazdasági Zsebnaptár ára bérmentes küldéssel 3 korona 50 fillér.

Tejgazdasággal foglalkozóknak nélkülözhetetlen.

Megrendelhető a „**Független Ujság**“ kiadóhivatalában
Budapest—Köztelek.

Kurcz Lipót és Társa

photocinkografiai műintézete

BUDAPEST, VIII., Szentkirály-utca 13.

Készít:

mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

Chemigrafia, chromotypia, photo-, (auto)-typia, fametszet stb utján.

Térképek, tervezetek, alaprajzok

photolithografailag legszebben és legolcsóbban sokszorosítottak.

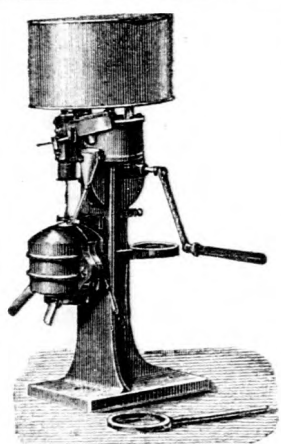
Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

HIRDETÉSEK

FELVÉTTETNEK

A KIADÓHIVATALBAN

BUDAPEST, ÜLLŐI-UT 25.

A
„Mélotte“
 jelenleg a legjobb és legolcsóbb
**tej-
 fölözőgép**
 (Magy. szabad. 20232. sz.)
 mert
 a következő előnyökkel bír:
 Legtartósabb szerkezet!
 Legnagyobb munkabírás!
 Legkönnyebb hajtás!
 Legtökéletesebb fölözés!

FEHÉR MIKLÓS

gépgyár részvénytársaság

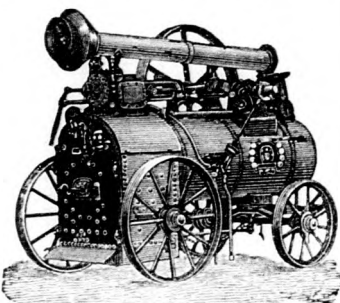
Budapest, V., Külső Váci-ut 80.

Mindennemű tejjgazdasági gépek.

A magyar kir. államasutak gépgyára gazd. gépeinek eladása.

Használt és jól javított gőzcséplőkészletek. Csereüzletek.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

ALFA SEPARATOR (RÉSZVÉNY-
 TÁRSASÁG)
 vezelői PFANHAUSER & Co.
ALFA-SEPARATOROK (LEFÖLÖZŐ-GÉPEK)
 MINDENMŰ TEJGAZDASÁGI ESZKÖZÖK.
 Tejgazdasági telepek teljes felszerelése.
 * BUDAPEST *
 V., Báthory-utca 4. szám.

Egyszerre megrendelve a 6 munka ára 8 kor.

Gazdáknak fontos!

HREBLAY EMIL

állattenyésztési m. kir. felügyelő GÖDÖLLŐ.

MUNKÁI:

Baromfi hizlalás	1 kor. 50 fill.
Baromfi tenyésztésre vonatkozó tudnivalók	1 kor.
Tyuktenyésztés	2 kor.
Lud és kacsza tenyésztés	2 kor.
Pulyka tenyésztés	1 kor. 60 fill.
Baromfi és tojás értékesítő szövetkezetekről	1 kor. 60 fill.

Megrendelhetők aszerzőnél, legegyszerűbben a pénz előleges beküldése mellett.

Egyszerre megrendelve a 6 munka ára 8 kor.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Budapest, V., Mária Valéria-utca 10. szám (Thonet udvar)
 az Országos Magyar Gazdasági Egyesület
 úgy is mint a

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége
 erkölcsi támogatásával

ALAKULT: 1900.

Biztosítéki alap:

Kormány hozzájárulása	400,000 kor.
Alapítványok és üzletrészekben	1,200,000 kor.
Összesen:	1,600,000 kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen.

Az üzlet eredményében a biztosított tagok a díjarányában részesülnek. Bizosítási ajánlatokat elfogad közvetlenül a központ vagy a képviselők közvetítésével és felvilágosítással és nyomtatványokkal minden irányban készséggel szolgál

az igazgatóság

Szuperfoszfátot, kénsvavas-kálit, kénsvavas-ammont,

Kovasavas-kálit, (dohánytrágyázásra)

Chilisalétromot, Kainitot,

40%-os kálitrágyasót

és egyéb műtrágyaféléket elismert kitűnő minőségben legolcsóbban szállít a

„HUNGÁRIA“

műtrágya, kénsvav és vegyi-ipar részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.